

Autostrada A2 – będzie zwrot pomocy publicznej?

Kategoria: Rozwój i fundusze

Opublikowano: czwartek, 31, październik 2019 19:13

Bartłomiej Zydel

Odśloni: 733

Jak poinformował resort infrastruktury, 24 października 2019 r. Sąd Unii Europejskiej wydał wyrok w sprawie T-778/17 Autostrada Wielkopolska S.A. przeciwko Komisji Europejskiej. W wyroku tym Sąd rozstrzygnął skargę, w której AWSA wystąpiła o stwierdzenia nieważności decyzji Komisji Europejskiej nakazującej Polsce odzyskanie od AWSA 894 mln zł wraz z odsetkami, w związku z niezgodną ze wspólnym rynkiem pomocą publiczną. Kwota ta na dzień wniesienia skargi (28.11.2017 r.) wynosiła 1,367 mld zł. Odzyskane środki zasilą konto Krajowego Funduszu Drogowego i zostaną przeznaczone na realizację inwestycji drogowych.

Spór przed Sądem UE w sprawie T-778/17 miał związek z podpisaną przez AWSA ze Skarbem Państwa w 1997 r. umową koncesyjną na budowę i eksploatację autostrady płatnej A2 Nowy Tomyśl - Konin.

1 września 2005 r. weszła w życie ustawa z 28 lipca 2005 r. o zmianie ustawy o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym oraz ustawy o transporcie drogowym. Nowelizacja zniósła podwójne opłaty na autostradach płatnych poprzez przyznanie prawa wolnego (nieodpłatnego) przejazdu po tych autostradach kierowcom pojazdów ciężarowych posiadających ważną winietę. Następstwem nowelizacji była konieczność uregulowania kwestii prawnych pomiędzy Skarbem Państwa a koncesjonariuszami. W związku z tym 14 października 2005 r. został zawarty aneks do umowy koncesyjnej z AWSA, mający na celu zagwarantowanie koncesjonariuszowi rekompensat z tytułu utraconego przychodu z opłat. Rekompensaty były wypłacane do lipca 2011 r., tj. do kiedy obowiązywały na autostradach płatnych winiety. Zgodnie z przewidzianym w aneksie mechanizmem nastąpiła weryfikacja zasad ustalonych do wyliczenia rekompensat, która wykazała, że dane przedstawione przez AWSA i wykorzystane do wyliczenia rekompensat były nieprawidłowe. W związku z brakiem zwrotu nadpłaty przez AWSA, Polska wystąpiła do Komisji Europejskiej, która wszczęła postępowanie w tej sprawie.

W ocenie KE zastosowane elementy mechanizmu kompensacyjnego doprowadziły do niezgodnej z prawem UE pomocy państwa, bowiem doszło do wypłaty AWSA rekompensaty wyższej niż uzasadniona wprowadzoną zmianą prawa. Z tego powodu 25 sierpnia 2017 r. Komisja Europejska wydała decyzję, w której potwierdziła stanowisko Polski i nakazała odzyskanie od AWSA nadmiernie wypłaconych kwot rekompensat. Państwo polskie doprowadziło do zwrotu przez AWSA nadpłaconych rekompensat w kwocie 1,38 mld zł w marcu 2018 roku.

AWSA zaskarżyła tę decyzję do Sądu UE, a Polska przystąpiła do postępowania po stronie KE. W wyroku z 24 października 2019 r. Sąd uznał, że Komisja nie popełniła zarzucanych jej przez AWSA uchybień przy wydawaniu zaskarżonej decyzji i oddalił skargę. Stwierdzenie przez Komisję w zaskarżonej decyzji, że AWSA uzyskała rekompensatę wyższą od należnej było zgodne z prawem, a tymczasowo odzyskanie (na czas do prawomocnego rozstrzygnięcia sporu) przez władze polskie kwoty nadmiernej rekompensaty było zgodne z prawem. Odzyskanie tych kwot pozbawiło AWSA nieuzasadnionej korzyści, której uzyskanie przez tę spółkę zakłócało konkurencję na rynku.

Warto pamiętać o tym, że wyrok ten może jeszcze zostać zaskarżony do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

Źródło: www.gov.pl/infrastruktura